

MONOGRAM

Monogram (grč. *Monogrammos* < *monos* „ sam, jedini“ + *gramma* „slovo, črknja“). Ime nekog čovjeka ili kratka formula napisana tako da su sva slova među sobom povezana u jedinstven znak, bez logičnog poretka, tako da više slova koristi istu crtu. Neka su slova manja, druga veća neka su napisana ispravno, neka naopako, neka su jedva prepoznatljiva. Za temelj monograma obično se uzima slovo iz imena koje ima najviše vertikalnih linija: M, T, H itd. Monogrami se vrlo rado koriste u srednjem vijeku, a nalazimo ih uklesane ili urezane u drvu. Kasnije prelaze i u rukopise, gdje se zadržavaju sve do kasnog srednjeg vijeka. Monogrami u kamenu i štukaturama česti su i u doba renesanse i baroka.

MONOGRAM PRESVETOG IMENA ISUSOVA

Štovanju imena Isusova Bernard je prvi dao posebno značenje, izloživši ga javno s monogramom **IHS**. Od njegova vremena taj se znak nalazi često uklesan u kamenu, na kućnim vratima itd. Mnogi ta monogram tumače kao kraticu latinskog „**Jesus hominum Salvator – Isus Spasitelj ljudi**“. No to su tri početna slova grčkoga (**Jesus Xristos Soter**) – **ISUS**

KRIST SPASITELJ. Bernardinov monogram Imena Isusova čuva se danas u mjestu Fiesole Bernardinov subrat i suvremenik Ivan Kapistran - zaštitnik Iloka (umro 1456.) da se taj monogram stavi na ratne zastave, s kojima su bitci kod Beograda izvojevala pobjeda. Za Ignacija Lojolskog, znak IHS postade sveprisutnim motivom, svakako s promjenom grčkih u minijatura latinska slova, pri čemu je na poprečnu crtu slova H stavljen križić. Ignacije Lojolski uzima Bernardinov monogram kao grb svoje Družbe Isusove s geslom „**in nomine Jesu – U Ime Isusovo**“.

IME

Ime (lat. *nomen*; grč. *onoma*). U kulturama Istoka, uključivši i biblijsku, ime nije samo dodatna, vanjska oznaka za osobu ili predmet, njihov znak raspoznavanja ili pak numeracija, nego je ime izraz same njihove biti. Iz te perspektive kod Židova zabranjeno je izgovarati ime Božje uzalud. Kad se u tim kulturama mijenja ime time se želi označiti da se promijenilo zvanje, status ili sama bit osobe. Zato Bog mijenja ime Jakovu u Izrael (Post 32,28), a Krist mijenja Šimunu to ime u ime Keffa, Petar, tj. Stijena (Mt 16,18).

Na temelju takva shvaćanja vlada u kršćanstvu praksa da redovnik, stupajući iz svjetovnog života u samostanski, napušta staro i uzima novo osobno ime. Ovaj običaj prakticiraju do danas i pape, a često se prakticirao i još je prakticiran pri krštenju osoba koje već imaju svoje „svjetovno“ građansko ime. Svakom bi kršćanskom vjerniku trebalo biti poznato podrijetlo i korijen njegova imena, jer u više kršćanskih imena krije se i njihovo značenje. Kad nekoga nazivamo imenom onda ga i osobno susrećemo i znak je da ga poznajemo. Vrijedi znati da smo na krštenju dobili svoje ime na svečani način, jer je ono bilo izgovoreno prije imena Presvetog Trojstva. Oca i Sina i Duha Svetoga! Po krštenju smo postali članovi Crkve i učenici Isusa Krista, te izboru vjernika smijemo Boga Ocem zvati. Nijedan otac ne zove svoje dijete po službi ili titulu, ma kakve one bile, nego samo po imenu. Tako i Bog svakoga od nas naziva Njegovim imenom, a to znači da nas poznaje i voli, te da nas želi susretati kao svoju djecu. Bog koji nas zove imenom nema svoga imena. Kad je Mojsije htio da mu Bog objavi svoje ime, kako bi svome narodu mogao reći tko ga šalje da ga izvede iz zemlje egipatske, iz kuće ropstva, objavio mu svoje ime tajanstvenom riječi **JAHVE**, što ima više značenja: **Ja sam koji jesam; Ja sam onaj koji jest; Ja sam koji ću biti**. Svi ti prijevodi mogu značiti: Imajte povjerenja u mene; Ja sam s vama i bit ću trajno s vama; Ja sam sada tu i u budućnosti ćete vidjeti koliko sam uz vas i tko sam za vas.

BLAGOSLOV

Blagoslov (lat. *benedictio*) Ta riječ ima u Starom zavjetu višeznačnu vrijednost. Najredovitije, to je zazivanje nad nekim (obično oca na samrti nad djecom) za moć plodnosti i života, za brojno potomstvo, za snagu da pobijedi neprijatelje, da nađe zemlju gdje će se nastaniti, da održi svoje ime, dakle manje-više za materijalno obilje i društveni položaj, koji su istodobno znak Božje naklonosti. Riječi i želje uvijek su popraćene i vanjskim znakovima i gestama, npr. Polaganjem ruku, a nerijetko pojedini blagoslovi imaju i određene, ustaljene izražajne obrasce. Iz Staroga zavjeta blagoslov je preuzelo i **kršćanstvo**, ali izrazito u duhovnom smislu: Kao zazivanje Božje moći i obilja njegove milosti nad nekoga ili podjeljivanje tih vrednota nekome u Božje ime. Vanjski znak kojim se blagoslov u kršćanstvu podjeljuje redovito je znak križa načinjen rukom po zraku prema osobi ili stvari nad kojom se saziva ili „udjeljuje“ Božja moć. Katkad se blagoslov podjeljuje škropljenom blagoslovljenom vodom. Najnoviji službeni *obrednik Blagoslova* sadrži oko **200 blagoslova** osoba, zgrada i predmeta, a danas je uobičajeno u cijeloj Crkvi da se sve liturgijske službe završe blagoslovom, obično s oltara.

Don. Josip Bunić

Župni listić

Župa Gospe Loretske,
Trg Gospe Loretske 4,
23000 Zadar, Arbanasi,
Tel./Fax:023-316412
Web: www.arbanas.hr. zugloretske@net.hr
04.01.10., listić br. 103.

UVODNA RIJEČ ŽUPNIKA

D RAGI PRIJATELJI I ŽUPLJANI!!

Pred nama su blagdani :
Ime Isusovo ; Bogojavljenje – Tri kralja i Krštenje Isusovo

Ovaj broj listića posveti ćemo blagdanu Imena Isusova. Luka ev. nam donosi u svom evanđelju: „ Kad se navrši osam dana, da se dječak obreže, nadjenuše mu ime **ISUS**, kako ga je bio prozvao anđeo prije njegova začeca“ (2,21). Taj blagdan slavimo 3. siječnja. Istina, taj je blagdan pomalo zasjenjen bučnim slavljenjem i dočekom Nove godine, ali to nipošto ne umanjuje njegovo značenje. Franjevački red slavi blagdan Imena Isusova na osobit način. Pobožnost prema Imenu Isusovu javlja se u 12. i 13. st. osobito po sv. Bernardu Clairvaux-a. Neka iskustva štovanja temelje se iz prvog stoljeća od sv. Antuna pustinjaka i drugih, a svoj temelj je imalo u Isusovoj molitvi: Sveti se **IME** tvoje! Najveći promicatelji bili su sv. Bernardin Sijenski i sv. Ivan Kapistran. Franjevci su glavni širitelji štovanja Imena Isusova. Franjevac Bernardin Bustijski (umro 1500.) sastavio je časoslov za blagdan Imena Isusova. Papa Klement VII. Dopustio je god. 1530. najprije Franjevačkom redu da liturgijski iskazuje štovanje Isusovu imenu, a na poticaj Leonarda Portomauricijskog (+ 1751.), blagdan se 1721. proširio na cijelu Katoličku Crkvu. Reformom pape Pia X. slavi se 3. siječnja. Sv. Franjo je posebno štovao Ime Isusovo, o tome svjedoči njegov životopisac Toma Čelanski. „ A često je, kad je htio izgovoriti presveto Ime **ISUS**, govorio je silnim žarom“ a braću je opominjao „ Kad njegovo ime čujete, poklonite mu se sa strahom i poštovanjem licem do zemlje“ Sv. Bonaventura piše da je Franjo htio da se ime Gospodinovo časti s osobitim poštovanjem. Zato je preporučio braći da se listići, na kojima je ispisano Njegovo ime stavi na pristojno mjesto kako se ne bi možda dogodilo da ih netko zgazi. Za razmatranje nam mogu poslužiti Litanije Imena Isusova iz franjevačkog molitvenika „**Serafsko cvijeće**“. Sv. Franjo Saleški (1567. – 1622.), biskup u Ženevi i učitelj duhovnog života, kojega Crkva slavi 24. siječnja, započinjao je svoja pisma i mnoge propovijedi sa : „ **Vivat + Jesus!**“ (**Živio Isus!**) Isusovo se Ime za njega nije smjelo bilo kako izgovarati. Naziva blaženim one, koji izgovaraju Ime pobožno i sa osjećajem duboke zahvalnosti, što nas je Spasitelj otkupio svojom krvlju i trpljenjem. „ Nije sve u tome da se nazivamo biskupima, svećenicima, redovnicima i redovnicama, štoviše vrijedi se zamisliti, je li naš život što ga provodimo u skladu s imenom koje nosimo!“.

MISNE NAKANE

04. 01.	P	7h + DRAGUTIN ŠTRMELJ I KARLO PERAN-JEŠA
		18h + LIDIJA KALMETA
05. 01.	U	7h + DARIO I KATICA KOTLAR
		19h + IGNACIJE TROGANČIĆ
06. 01.	S	7h + KRSTO I VJERA ČULINA
		9 h S. MELHIORA
		10,30 h ZA NAROD
		18h + JAKI, ĐENKA I NIKOLETO PETANI
07. 01.	Č	7h + PAVLE I DUMICA KALMETA
		18h + ANTUN I MARGITA FULJAK
08. 01.	P	7h + ANTO MOROVIĆ
		18h + ANTE BAJLO
09. 01.	S	7h 9+ ANTE I MARA ZUBČIĆ
		18h + CVITA LONIĆ
10. 01.	N	7h + NIKO I RUŽA KARUC
		9h + NIKOLA I MARIJA GAVRANOVIĆ
11. 01.		10,30h ZA NAROD
		18h + RUŽA I MARIO DEŠPALJ
	P	7h + MIRKO RUNJAK
		18h + CVITA I MARIJA VRANIĆ
12. 01.	U	7h + MARIO JELENKOVIĆ
		18h + IVAN MAGAŠ
12. 01.	S	7h + MARIJA I JOSIP JELENKOVIĆ
		18h + TOMISLAV, IVAN I DANICA DIJAN
14. 01.	Č	7h PO NAKANI
		18h ZA ZDRAVLJE BOŽIDARA KALEMTE
15. 01.	P	7h + ĐILDA MAZIJA
		18h + JAKICA KALMETA
16. 01.	S	7h + NIKO I PAVICA PEROVIĆ
		18h + ANDRIJA I ZORKA STIPČEVIĆ
17. 01.	N	7h + NINO I BLANKA VLADOVIĆ
		9h + MARICA I JOSIP MARUŠIĆ
		10,30h ZA NAROD
		18h + KLAUDIO MATASSI

VAŽNE OBAVIJESTI

- ⇒ Zahvaljujemo se na lijepom prijemu i na daru za crkvu, prigodom blagoslova vaših obitelji ! Također velika hvala na svim ostalim darovima za božićne blagdane našoj zajednici!
- ⇒ 05. 01. 2009. u utorak, biti će blagoslov vode prije večernje Svete mise.
- ⇒ Sv. mise na blagdan Tri kralja su u 7., 9., 10,30 i 18. sati.
- ⇒ Na svetkovinu Bogojavljenja, 06. siječnja 2010. godine u 18 sati započinje devetnica u čast sv. Stošije, naslovnice naše Katedrale i zaštitnice naše Nadbiskupije. Naša župa treba sudjelovati 11.01. 2010. godine , zajedno sa župama sv. Stošije i sv. Šime.
- ⇒ Proslava sv. Stošije započinje u četvrtak, 14 siječnja 2010., SVEČANOM VEČERNJOM, koju predvodi o. Nadbiskup i kolaudacijom novih orgulja u Katedrali; a nastavlja se na sam blagdan, u petak, 15. siječnja 2010., svetim misama u 7, 8 i 9 sati, te svečanom koncelebracijom u 11 sati, koju predvodi o. Nadbiskup. Svečanu koncelebraciju biskupa i svećenika, u 18 sati, predvodit će mons. dr. sc. Marin Srakić, predsjednik HBK i nadbiskup i metropolit đakovački-osječki.

VAŽNO

08. i 09. svibnja 2010. godine održat će se Susret hrvatske katoličke mladeži u Zadru., pod geslom „ Da vaša radost bude potpuna „ (Iv 15,11) . Sve naše obitelji koje smo posjetili dobile su pismo od organizatora i mislim da je svima jasno o čemu se radi. Napominjem da je našoj župi od organizatora određeno 15. autobusa mladih, koje bi trebali smjestiti po obiteljima, samo za jednu noć, računajući s večerom i doručkom, a ručak u nedjelju trebao bi biti organiziran zajednički na dvorištu nakon sv. mise, koju će predvoditi jedan od biskupa. Nadam se, da ne ćemo razočarati, da ćemo se pridružiti organizatoru župe i nadbiskupije za lijep prijem naših mladih iz cijele Hrvatske i inozemstva ! Otvorimo svoja srca mladima ! Do sada se prijavilo samo 20 obitelji. Oni, koji žele primiti, neka što prije ispune listić i predaju ga u župni ured ! HVALA !

R A Z N O

STATISTIČKI PODACI ŽUPE ZA 2009.

KRŠTENIH : 74.

ženskih 42.
muških 32.
iz drugih župa 10.
odraslih 5.

VJENČANI: 31. Ostali živjeti u župi 13.

UMRLIH: 52.

ženskih 26.
muških 26.
bez sakramenata 17.
Iz drugih župa 7.

NAŠI NOVOKRŠTENICI

EMA-MARIJANA STIPČEVIĆ r. 26. 09. 2009. u Zagrebu, kći Luke Stipčevića i Mire r. Ivković.

FILIP GALAC r. 28. 08. 2009. u Zadru, sin Tomislava Galca i Klementine r. Gambiraža.

CRKVENI BRAK ŽELE SKLOPITI

ROKO FUZUL r. 25. 10. 1986. u Zadru, sin Dragana FUzula i Gordane r. Kinda i **ANA ŽILIĆ** r. 04. 12. 1985. u Zadru, kći Nedjeljka Žilića i Nevenke r. Kapitanović

NAŠI POKOJNICI

MILJENKO DADIĆ r. 03. 09. 1930. u Zadru, sin + Krsta Dadić i + Marije Stipčević, sprug + Ljubice r. Matešić.

JOSIP JELENKOVIĆ r. 17. 03. 1938. u Zadru, sin + Tija Jelenkovića i + Zlate-Milice r. Santini, suprug + Mirele r. Pavin.
Pokoj vječni daruj im Gospodine